

FOSİLLER

Bilim insanları yaptıkları araştırmalarda geçmiş tarihlerde yaşamış, günümüzde olmayan hayvan ve bitkilerin kalıntılarını bulmuşlardır. Milyonlarca yıl önce yaşamış hayvan ve bitkilerin kayaç, buzul ve aēa reçineleri içindeki kalıntılarına veya izlerine **fosil** denir.

Fosiller, geçmiş zamanlarda canlıların uēradıkları deēiřim, buldukları bölgelerin koşulları ve iklim özellikleri hakkında bilgi verir. Tohum fosilleri sayesinde o dönemlerde hangi bitkilerin yetiřtiēi, hava durumunun nasıl olduēu bile tahmin edilebilir.

Fosiller Nasıl Oluşur?

Çok eski zamanlarda yaşayan canlılar, farklı dış etkenlerle denizin veya topraēın altında kalır. Canlı kalıntılarının üzerine taş, toprak, çamur gibi tabakalar zamanla st üste birikir. Bu canlı kalıntılarının zamanla hava ile teması kesilir. Hava ile hiç temas etmez. Hava ile teması kesildiēinde diş, kemik gibi sert kısımları kayaçlardaki mineraller ile kaplanır. Mineraller ile kaplanan bu kalıntılar kayaç tabakaları içinde sıkışır ve taşlaşır. Deprem, sel, erozyon gibi çeşitli doēa olayları ya da kazı çalışmaları sayesinde fosiller ortaya çıkar.

Bir fosil oluşumu için canlı kalıntının hava ile teması mutlaka kesilmesi gerekir. Eēer hava ile temas ederse fosilleşme gerçekleşmez.

Bulunan fosillere uygulanan karbon testi ile fosilin kaç yıllık olduēu, yaşı, dönemi hesaplanır. Fosiller sayesinde geçmiş zamanlarda dünyada yaşamış, günümüzde nesli tükenmiş olan hayvan ve bitkilerle ilgili bilgiler elde ederiz.

BEYİN FIRTINASI

1. Fosiller olmasaydı ne olurdu?
2. Geçmiş zamanda dinozor gibi büyük hayvanların yaşama nedeni ne olabilir?

PEKİŐTİRME

1. Fosiller nasıl oluşur?
2. Fosillerin yaşı nasıl hesaplanır?
3. Fosillerden hangi bilgileri elde ederiz?